

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 81.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411866914912/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

lere og Betlerinder, der, afsatte fra deres Embeder, maatte trygle om Tilværelse hos Mæsener, der ey havde Sands uden for det mest Endelige. —

Heraf kunne Vi ogsaa forklare os: Hvi der i vore gudelige Sange — Psalmer — vedblev at vise sig Glimt af Fortidens Begeystring, længe efter at denne var svunden hos næsten alle de verdslige Skalde, thi her blev Digteren saa godt som mod sin Villie indtvungen i en høyere Svære. Alle den kristelige Religjøs Æmner bære det Eviges Præg, og dette lod sig ey ganske udslette selv under Protestantismen, Kristlærens mest upoetiske Form. —

Hvad er da vel det, Jeg egenlig kan have at indvende mod de Nyes Definisjon af Poesien? Da Jeg greb Pennen, havde Jeg Meget, men det forsvandt efterhaanden under Tænkuingen, og nu da Stedet er til at sige min egenlige Mening, finder Jeg Mig tvungen til at underskrive den, Jeg udviklede, for halv at forkaste. — Jeg ved ret godt, hvad Jeg vilde sige, dersom Jeg kunde sige det, som Jeg vilde. Jeg mente nemlig, at Poesiens Grændser bleve for enge ved denne Bestemmelse. Jeg vilde heller hylde den Mening: Alt hvad som bær Præg af det Evige, er Poesi, end den udelukkende: kun hvad der har dette Præg er Poesi. Jeg vilde sagt, at de Ny uden Tvivl havde grebet Poesiens Kulminationspunkt i Stedet for at omfatte den hel. Jeg vilde ilstaaet, at Hin vist nok maatte have umiddelbar Relasjon til det Evige, men at der nedenfor samme maatte være andre Punkter, der kun igennem Kulminationspunktet stode i en Slags Forbindelse med dennes høyere Tendents. Men Jeg indser nu, at der er Modsigelse i min Tankegang; thi vel maae der under Kulminationspunktet være andre Punkter, men disse maae dog ey være væsenlig forskellige fra den. Kulminationspunktet selv kan ikke gribes, thi det maae være den rene guddommelige Anskuelse af Universet, og de nedenstaaende Punkter betegne intet andet end den menneskelige Aands Stræben efter og Nærmelse til Poesiens Urstof. Selv den nederste tør ey betegne noget Heterogent, men blot hin sygelige Natur, som opponerer sig baade mod sig selv og Eksistensen.

Grunden, hvi Jeg gerne ønskede at noget Andet maatte indlemmes i Poesien, var ganske praktisk. Jeg betragtede Poesien efter den Indflydelse, den har og kan have paa Menneskene, som den, der skal muntre Sindet, vække gode Følelser, og overhovedet være et af Moralitetens Vehikler. Dette kan den ikke i sin høye Form. Den fordrer ey blot en høyere Kul[t]ur end den

Af Grundtvigs Dagbøger

almindelige, men den forudsætter endogsaa den indre Naturanskuelse, som er saa sjelden, for at faates og skattes.

Steffens selv tilstaaer, at den halvkultiverede skal røres udenfra indad, og derfor ønskede Jeg at beholde den ydre Naturanskuelse i sin simple ædle Form. —

Dog, Jeg vilde mere, og maae i Følge mit Maal ville mere, thi hin simple naturlige Poesi finder Jeg dog taus optaget af de nyere Digtere. Jeg vilde beholde en Del af, hvad De kalde Sentimentalitet, fordi Jeg troer, den har sin store Nytte, fordi Jeg føler, det dog er bedre at røres udenfra end slet ikke at røres. — Men just fordi min Grund var praktisk, just derfor har den ingen Vægt, thi det er dog nok, som Steffens siger, at enhver Videnskab har sin eyendommelige uendelige Tendents, som er ganske uafhængig af dens praktiske Anvendelse. —

I Hovedsagen maae Jeg da bekende Mig til de ny Pœters Tro, uden derfor at indrømme, hvad De ville, at der, paa Skakespæer og nogle Italiænere som [læs: samt] Levninger af Provensalerne [nær], ingen Digter var til fra Grækernes blomstrende Tid indtil Goethe. Dette kan Jeg ikke indrømme for nærværende Tid, da ny Læsning af og Tænkning over de Værker, som prange med Digtetiteln, blandt Romere, Galler, Britanere, Germaner og Skandinaver, maatte gaae forud for denne Dom, naar den skal have noget Værd. — Mange, ¹⁸⁸⁰ har Jeg aldrig læst, og slet Ingen har Jeg læst, siden Jeg blev Mig mine Begreber tydelig bevidst, thi det er egentlig først i dette Nu. Jeg har altsaa ey kunnet anvende et Begreb, Jeg enten slet ikke havde eller dog kun dunkelt ahnede. —

Haardt synes det Mig vist nok at troe, en Virgil, Horats, Ovid, have i saa mange Aarhundrede[r] faret under falsk Flag, uden at vorde kendte selv af Grækenlands varme Beundrere; men Jeg kan heller ikke paastaae at være henreven af nogen iblandt dem, ligesom Jeg godt kan finde Mig i, Ovid bliver atter relegeret, skønt Jeg med Fornøjelse har læst hans smukke Vers, og beundret hans spillende Vid. —

En Tvivl kan Jeg imidlertid ikke afholde Mig fra, og det er, om ikke adskillige af De, der saa ubarmhertig fradømmes al Digtereksistents, ey have under en anden Form besiddet hint *οσιον*¹, der udgør Poesiens Sjel. —

Ogsaa finder Jeg den Fordring billig, at de Digtere, der føle sig ophøvede over den ydre Anskuelse, dog ikke foragte eller

¹ ο: Guddommelige.